

TAL OG TENDENSER

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

26. juni 2014

Ældrechecken har fået større effekt

Omkring hver fjerde borger over 65 år modtager ældrechecken. Den gives til de økonomisk dårligst stillede ældre og mindsker gabet til de mere velstillede ældre. Effekten af ældrechecken er større i dag end tidligere.

Ældrechecken er en supplerende ydelse, der gives til de økonomisk dårligst stillede ældre, som er fyldt 65 år. Andelen af ældre, der modtager ældrechecken, har ikke ændret sig væsentligt de senere år, mens antallet er steget kraftigt med den voksende ældrebefolkning.

Forskellen på gennemsnitsindkomsten for de ældre, der modtager ældrecheck, og dem, der ikke gør, er fortsat stor. Men ældrechecken reducerer gabet, og effekten er større i dag end tidligere.

I 2007 reducerede ældrechecken forskellen i gennemsnitsindkomsten mellem de to grupper med 15,4 pct. og i 2013 med 25 pct. Ældrechecken har således fået en større effekt.

[Læs artiklen om ældrechecken](#)

Ældrechecken mindsker forskellen mellem de dårligst stillede ældre og de mere velstillede.

Flere enlige forsørgere er mænd

Antallet af enlige forsørgere har været stigende over en årrække, men stigningen er dobbelt så stor hos mænd sammenlignet med kvinder. De enlige mænd har haft en svagere indkomstudvikling end andre forsørgere.

Fere og flere mænd er enlige forsørgere. Siden 2000 er antallet af enlige mandlige forsørgere steget med 55 pct., mens antallet af enlige kvindelige forsørgere kun er steget med 27 pct. Der er dog fortsat betydeligt flere kvinder end mænd blandt de enlige forsørgere.

Enlige mandlige forsørgere er ældre end mandlige forsørgere i parfamilier. De har færre hjemmeboende børn end enlige kvindelige forsørgere – 77 pct. af de enlige mandlige forsørgere har kun ét barn. Blandt de enlige kvindelige forsørgere drejer det sig om 56 pct.

Enlige mandlige forsørgere har en lavere indkomst end mandlige forsørgere i parfamilier, og de har haft en svagere indkomstudvikling de senere år end andre forsørgere.

[Læs artiklen om enlige forsørgere](#)

Indvandrere og efterkommere føler sig som danskere

Langt de fleste indvandrere og efterkommere ser sig selv som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund. Identitetsfølelsen hænger sammen med både vennekreds og evnen til at forstå dansk.

Hovedparten af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse føler sig som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund. Kun en mindre del føler sig som indvandrere eller som tilhørende en bestemt religiøs gruppe.

Danskkundskaber spiller en rolle for identitetsfølelsen. De, som slet ikke har problemer med at forstå dansk, føler sig i højere grad som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund end dem, der har vanskeligheder med sproget.

Også sammensætningen af vennekredsen hænger sammen med identitetsfølelsen. De, der primært har venner med indvandrerbaggrund, ser i mindre grad sig selv som danskere.

[Læs artiklen om identitetsfølelse](#)

Siden 2000 er antallet af enlige mandlige forsørgere steget med 55 pct.

Mange indvandrere og efterkommere føler sig som danskere.

Rapporter og statistik

- Familie og netværk kan bruges bedre i børnesager
- Helhedsindsats skal hjælpe udsatte familier
- Ældre får bedre livskvalitet med hjemmehjælp
- Individet er i centrum ved afgørelser om socialpædagogisk bistand
- Status for ligestillingen i Danmark
- Retten til frit valg af hjælpemidler bruges næsten ikke
- Social kontrol begrænser nogle unge med etnisk minoritetsbaggrund
- Døvfødte børn og deres livsbetingelser
- Færre på herberger og forsorgshjem

[Læs mere om rapporter og statistik](#)

Nøgletal

[Se de aktuelle tal](#)

Udgives af Data og Analyse, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

Ældrechecken har fået større effekt

Omkring hver fjerde borger over 65 år modtager ældrechecken. Den gives til de økonomisk dårligst stillede ældre og mindsker gabet til de mere velstillede ældre. Effekten af ældrechecken er større i dag end tidligere.

Ældrechecken er en supplerende ydelse, der gives til de økonomisk dårligst stillede ældre, der er fyldt 65 år (se faktaboks). Andelen af ældre, der modtager ældrecheck, har ikke ændret sig væsentligt de senere år, mens antallet er steget kraftigt med den voksende ældrebefolkning.

Ældrechecken kan udbetales fuldt ud eller reduceret. Det er først og fremmest antallet af ældre, der modtager en reduceret ældrecheck, som er steget.

Forskellen i gennemsnitsindkomst for de ældre, der modtager ældrecheck, og de, der ikke gør, er fortsat stor. Men ældrechecken reducerer gabet, og effekten er større i dag end tidligere.

I 2007 reducerede ældrechecken forskellen i gennemsnitsindkomsten mellem de to grupper med 15,4 pct. og i 2013 med 25 pct. Ældrechecken har således fået en større effekt.

Flere får den reducerede ældrecheck

Der er generelt en større andel af kvinder end mænd, der modtager ældrecheck. Tabel 1 viser, at det især er kvinder, der modtager den fulde ældrecheck. Samtidig er der flere modtagere blandt de ældre over 80 år.

Tabel 1: Andel modtagere af ældrecheck fordelt på køn, alder og fuld/reduceret ældrecheck, 2013, pct. og antal.

	Reduceret ældrecheck	Fuld ældrecheck	Modtager ikke ældrecheck	Antal
Mænd				
65-79-årige	10 %	13 %	77 %	371.312
80-årige og ældre	4 %	23 %	73 %	88.637
Kvinder				
65-79-årige	9 %	19 %	72 %	411.497
80-årige og ældre	4 %	30 %	66 %	150.252
I alt	8 %	19 %	73 %	1.021.698

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Alder opgjort 31. december året før, dvs. alder primo året.

Fra 2007 til 2013 er der generelt blevet flere modtagere af ældrechecken. Det skyldes primært den voksende ældrebefolkning.

De samlede udgifter på området er steget fra 1,5 mia. kr. i 2007 til 3,9 mia. kr. i 2013 (opgjort i løbende priser baseret på tal fra Danmarks Statistik). Stigningen skyldes dels det øgede antal modtagere, dels at ældrecheckens fulde beløb fra 2007 til 2013 steg fra 7.600 kr. til 15.900 kr. årligt.

Tabel 2 viser, at andelen af ældre, der modtager ældrecheck, er stort set uændret for både mænd og kvinder siden 2007. Af tabellen fremgår det til gengæld, at antallet af modtagere er steget markant, hvilket primært skyldes den voksende ældrebefolkning.

Tabel 2: Andel modtagere af ældrecheck fordelt på køn, 2007-2013, pct. og antal.

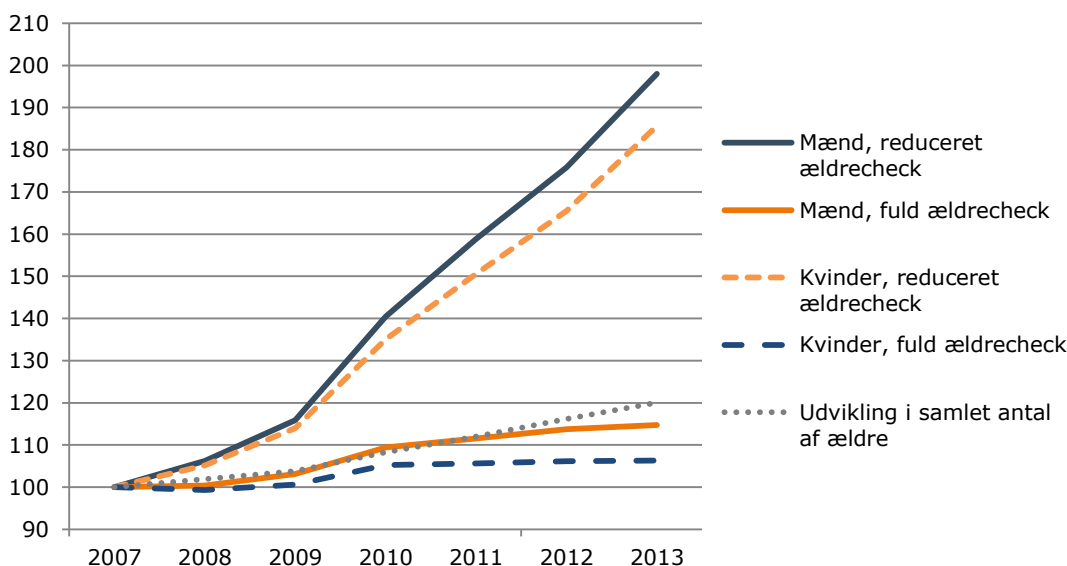
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mænd	22 %	21 %	22 %	23 %	23 %	23 %	24 %
Kvinder	29 %	28 %	29 %	30 %	29 %	29 %	29 %
Samlet antal modtagere	217.363	219.312	226.380	245.293	254.375	263.213	273.174

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Der er først og fremmest flere, som modtager en reduceret ældrecheck. Figur 1 viser, at antallet af ældre, der modtager fuld ældrecheck, kun er steget marginalt siden 2007, mens der næsten er sket en fordobling i antallet af ældre, der modtager en reduceret ældrecheck. Når man tager højde for udviklingen i det samlede antal af ældre, er andelen med fuld ældrecheck faktisk blevet mindre.

Udviklingen skyldes blandt andet, at de ældres supplerende indkomster er steget, så flere kommer lige over indkomstgrænsen for den fulde ældrecheck. I 2013 lød den gennemsnitlige reducerede ældrecheck på 10.300 kr., så det er fortsat betydelige beløb, der gives til denne gruppe.

Figur 1: Udviklingen i antal modtagere af ældrecheck fordelt på køn og fuld/reduceret ældrecheck, 2007-2013, pct.

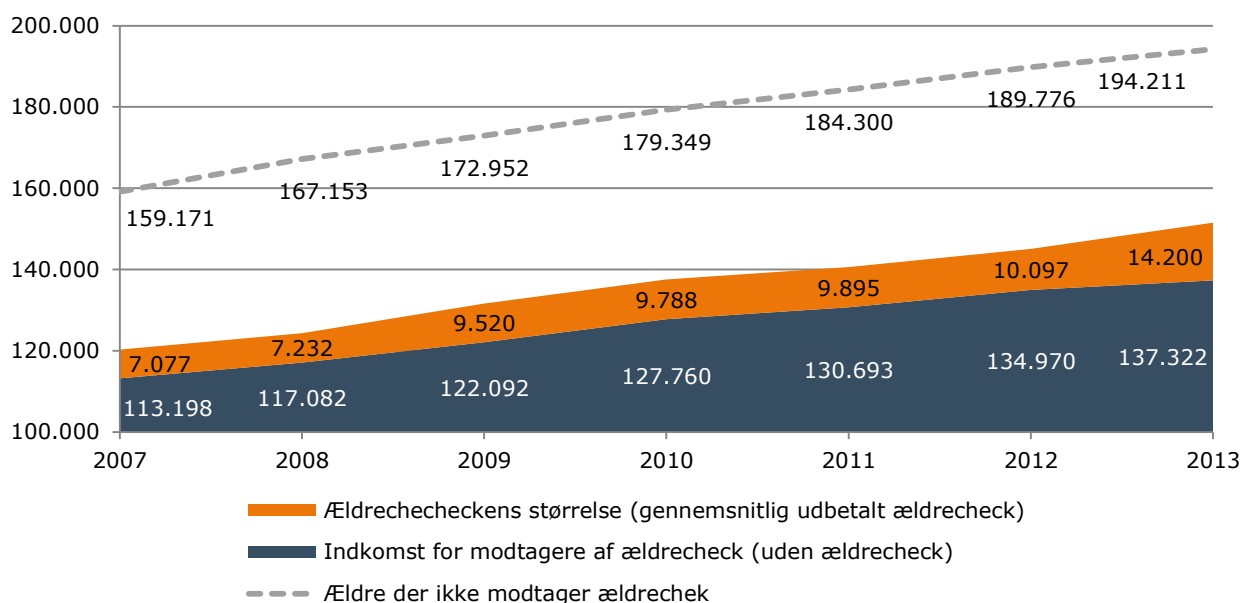
Indeks 2007=100

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Effekten er øget

Ældrechecken har bidraget til at mindske indkomstforskellen. Der er fortsat stor forskel i gennemsnitsindkomsten for ældre, der modtager ældrechecken, og ældre, der ikke gør, men den supplerende ydelse, som ældrechecken udgør, reducerer forskellen.

Figur 2: Gennemsnitsindkomst fordelt på ældre, der modtager eller ikke modtager ældrecheck, 2007-2013, kr.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note 1: Gennemsnitsindkomsterne er opgjort i løbende priser.

Note 2: Modtagere af både reduceret og fuld ældrecheck indgår i figuren.

Note 3: Gennemsnitsindkomst i skatteåret er lig alle skattepligtige indkomster tillagt boligstøtte.

Note 4: Indkomsten er opgjort før skat, årligt og ekskl. ældrechecken, der fremgår selvstændigt.

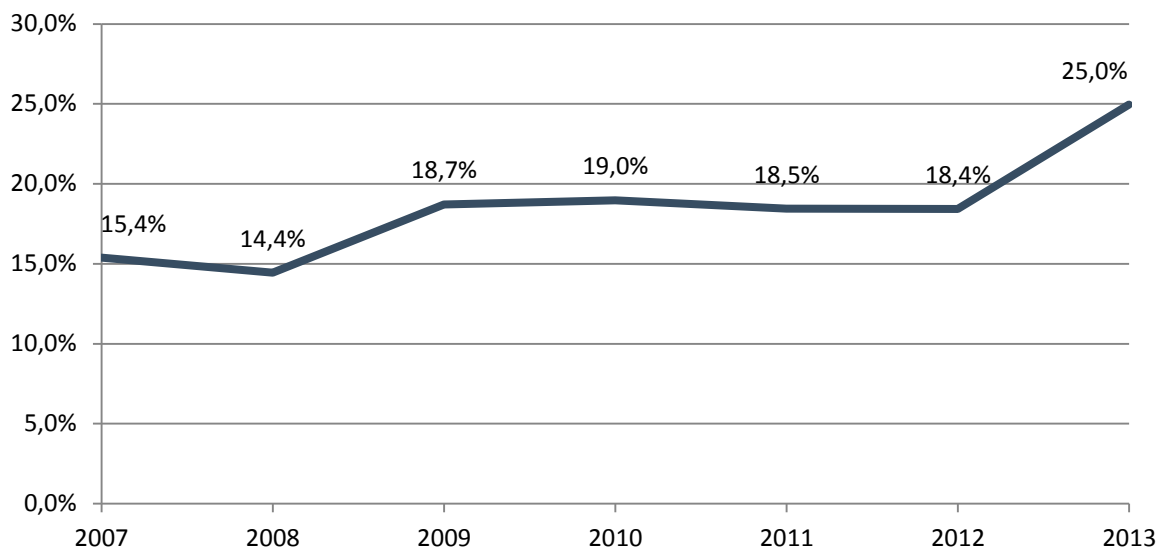
Figur 2 giver et billede af udviklingen siden 2007. Figuren viser nederst gennemsnitsindkomsten for modtagere af ældrechecken, mens den stiplede linje viser indkomsten for ældre, der ikke modtager ældrecheck. Det orange felt i midten er den gennemsnitlige udbetalte ældrecheck. Det orange felt skal således illustrere, at ældrechecken mindsker forskellen mellem de to gruppers indkomst.

Uden ældrechecken ville modtagerne have haft en gennemsnitlig årlig indkomst på 137.322 kr. i 2013, men ældrechecken øger beløbet til 151.522 kr. Dette mindsker forskellen til de ældre, der ikke modtager ældrechecken, som har en gennemsnitlig indkomst på 194.211 kr.

Hvis man ikke medregner ældrechecken, har indkomstforskellen i procent været nogenlunde konstant i perioden. Uden ældrechecken har gennemsnitsindkomsten for modtagere af ældrechecken i denne periode ligget på omkring 70 pct. af gennemsnitsindkomsten for gruppen af ældre, der ikke modtager ældrecheck.

Figur 3 illustrerer, hvordan ældrechecken mindsker indkomstgabet mellem de ældre, der modtager ældrechecken, og de ældre, der *ikke* gør. Figuren viser ældrecheckens andel af indkomstgabet mellem de to grupper i de enkelte år.

Figur 3: Ældrecheckens reduktion af indkomstgabet, 2007-2013, pct.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note 1: Opgjort som andel af indkomstgabet mellem modtagere af ældrechecken og ældre, der ikke modtager ældrecheck. De 100 pct. er indkomstforskellen mellem de to grupper af ældre, hvor ældrechecken ikke er medregnet

Note 2: Modtagere af både reduceret og fuld ældrecheck indgår i figuren.

Note 3: Gennemsnitsindkomst i skatteåret er lig alle skattepligtige indkomster tillagt boligstøtte.

I 2007 reducerede ældrechecken forskellen mellem de to gruppers indkomst med 15,4 pct., og i 2013 med 25,0 pct. Ældrechecken har således en større effekt i dag end tidligere.

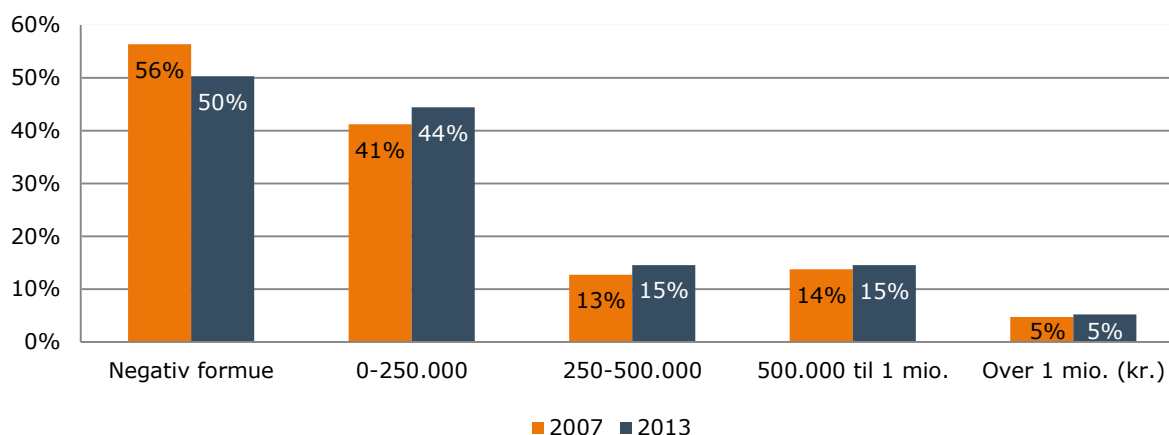
Figur 3 afspejler, hvilken forskel det gør at øge ældrecheckens beløb, hvilket skete i 2009 og 2013. Særligt med den seneste forhøjelse i 2013 fik ældrechecken en øget effekt.

Omvendt illustrerer analysen også, at ældrechecken – der indgår sammen med en række øvrige målrettede ydelser til ældre – kan bidrage til at reducere det økonomiske incitament til øget opsparing eller supplerende beskæftigelse.

Formuen har betydning

Ældrechecken retter sig primært mod dem med en lille likvid formue. Likvid formue er fx bankindestående, aktier eller obligationer og lignende. Halvdelen af ældre med en negativ formue modtager ældrechecken i 2013, mens andelen er lidt over 40 pct. blandt ældre med en formue på 0-250.000 kr., når man også inddrager ikke-likvid formue (fig. 4). Ikke-likvid formue er fx friværdi i egen bolig.

Figur 4: Andel ældre, der modtager ældrecheck fordelt på formueintervaller, 2007 og 2013, pct.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note 1: Intervallerne er opgjort i løbende priser.

Note 2: Figuren viser andelen af ældre, der modtager ældrecheck, med en formue inden for det givne interval.

Note 3: Formue er også ikke-likvid formue. Den er opgjort pr. 31. december året før (formue primo året) og inkluderer alle aktiver og passiver registreret hos pengeinstitutter, realkredit, hypotekbank, depholdere samt offentlig vurderet ejendomsværdi (dvs. ekskl. pensionsformue, værdi af biler, lystbåde mm.).

Figur 4 viser desuden, at omtrent 5 pct. af de ældre med en formue over 1 mio. kr. modtager ældrecheck i 2013. I formueintervallerne 250.000 til 500.000 kr. og 500.000 til 1 mio. kr. er andelen næsten tre gange så stor. Denne tendens har ikke ændret sig synderligt siden 2007.

Fakta: Ældrechecken

Den supplerende pensionsydelse - kaldet ældrechecken - er en supplerende årlig udbetaling til de økonomisk dårligst stillede folkepensionister, der er fyldt 65 senest december året før.

Ydelsen blev indført 1. januar 2004 som led i udmøntningen af aftalen om finansloven for 2004 mellem den daværende regering (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti. Ydelsen blev senest forhøjet som et led i udmøntningen af skattereformen i 2012 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet, Radikale Venstre og SF), Venstre og Det Konservative Folkeparti. Den fulde ydelse udgør i 2014 16.200 kr.

Ydelsen nedsættes, hvis pensionisten og en eventuel ægtefælle/samlever har supplerende indtægter af en vis størrelse ud over folkepensionen. For enlige nedsættes ydelsen til 0 kr. i intervallet 19.100-66.500 kr. i supplerende indtægt. For gifte og samlevende i intervallet 37.900-133.400 kr. i supplerende indtægt tilsammen.

Beløbet udbetales ikke, hvis pensionistens og dennes ægtefælle eller samlevers samlede likvide formue overstiger formuegrænsen på 80.300 kr.

Flere enlige forsørgere er mænd

Siden 2000 er antallet af enlige mandlige forsørgere steget med 55 pct., mens antallet af enlige kvindelige forsørgere kun er steget 27 pct. De enlige mænd har haft en svagere udvikling i indkomsten end andre forsørgere. Samtidig er de ældre og har typisk færre hjemmeboende børn end enlige kvindelige forsørgere.

Der bliver flere og flere mænd, der er enlige forsørgere. Antallet af enlige forsørgere har været stigende over en årrække, men stigningen er størst hos mændene. Blandt forsørgere er der dog fortsat betydeligt flere enlige kvinder end enlige mænd.

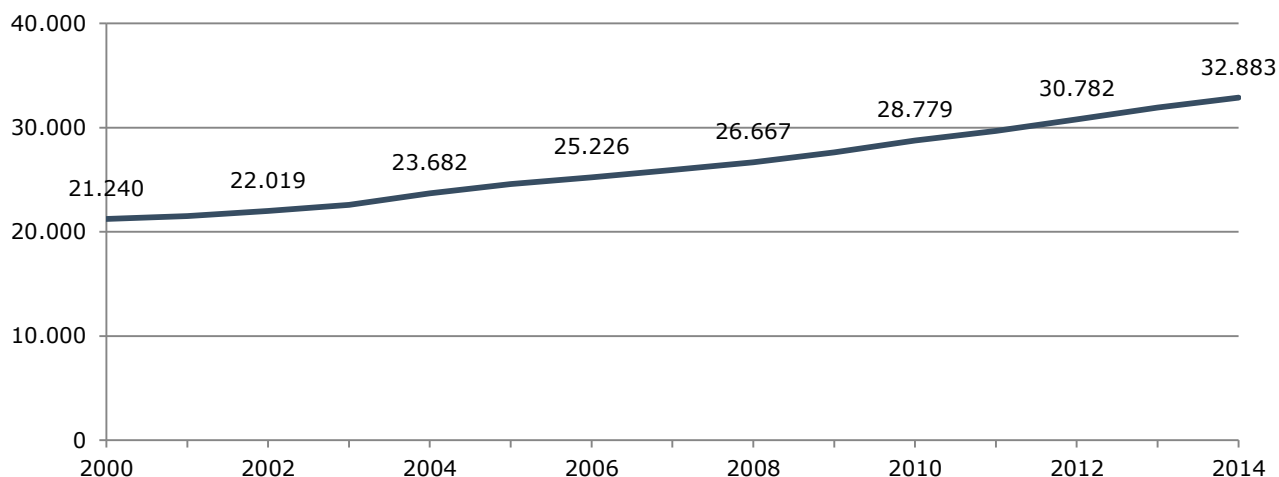
Enlige mænd er ældre end mænd i parforhold blandt forsørgere. De har færre hjemmeboende børn end enlige kvindelige forsørgere – 77 pct. af de enlige mandlige forsørgere har kun ét barn. Blandt de enlige kvindelige forsørgere drejer det sig om 56 pct.

Enlige mandlige forsørgere har også en lavere indkomst end mandlige forsørgere i parfamilier. Blandt kvindelige forsørgere er der (pr. 2012) derimod næsten ingen forskel på indkomstniveauet blandt de enlige og dem i parfamilier. De enlige mænd har haft en svagere udvikling i indkomsten end andre forsørgere.

Flere enlige mandlige forsørgere siden 2000

Siden 2000 er antallet af enlige mandlige forsørgere i Danmark steget med 11.643. Mens der i 2000 var 21.240 enlige mandlige forsørgere, var der i 2014 32.883 (fig. 1).

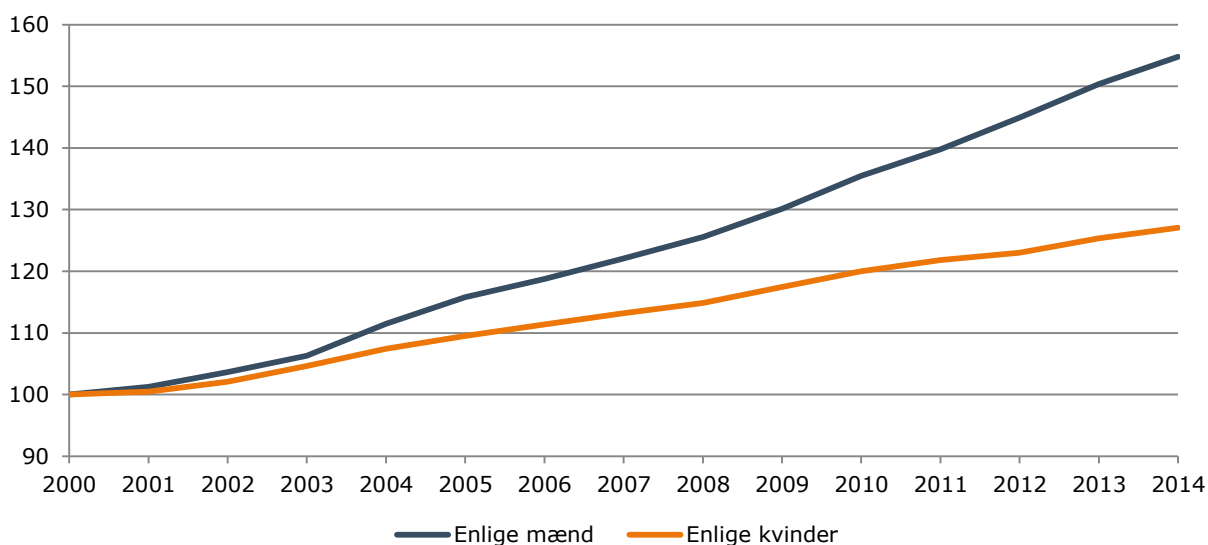
Figur 1: Enlige mandlige forsørgere, 2000-2014, antal.

Kilde: Danmarks Statistik, FAM44N.

Stigningen i antallet af mandlige enlige forsørgere har været dobbelt så stor som i antallet af kvindelige enlige forsørgere. Figur 2 viser således, at antallet af enlige mandlige forsørgere er steget med 55 pct. siden 2000. I samme periode er gruppen af enlige kvindelige forsørgere steget med 27 pct. Der dog fortsat 4,5 gange så mange kvindelige som mandlige enlige forsørgere.

Figur 2: Udvikling i antal enlige forsørgere fordelt på køn, 2000-2014, pct.

Indeks: 2000=100

Kilde: Danmarks Statistik, FAM44N.

Enlige mandlige forsørgere er ældre og har færre hjemmeboende børn

Tabel 1 viser, at enlige mandlige forsørgere typisk har færre hjemmeboende børn end enlige kvindelige forsørgere i 2014. Billedet var nogenlunde det samme i 2000.

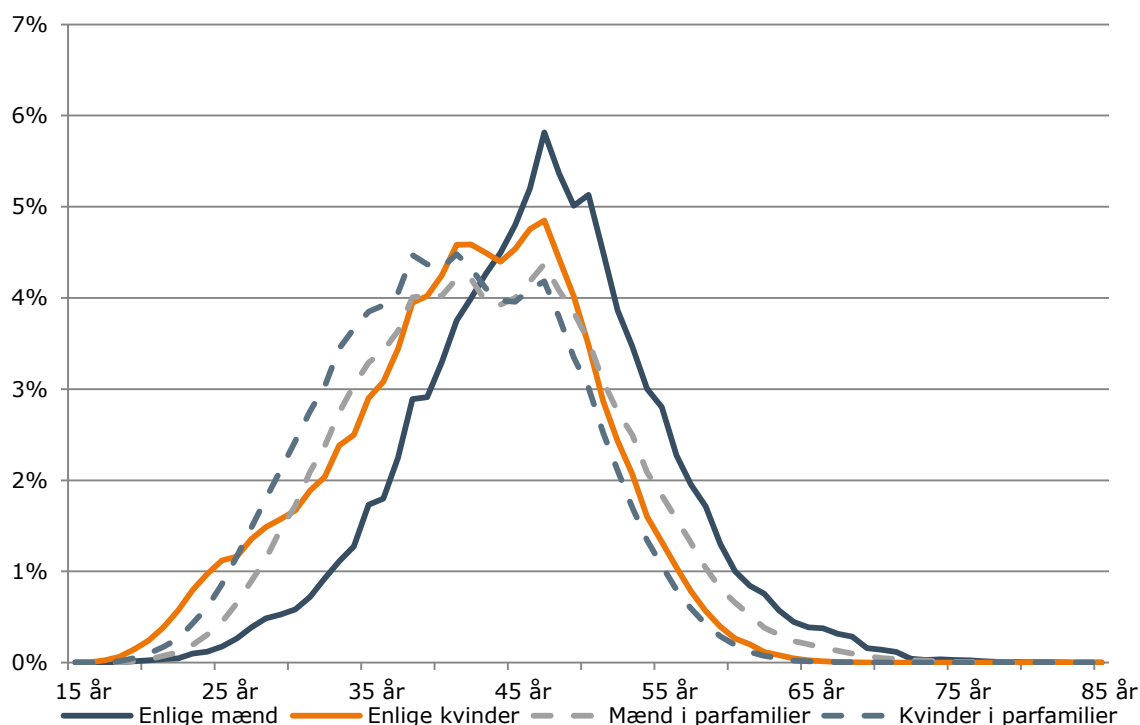
Tabel 1: Hjemmeboende børn blandt enlige forsørgere fordelt på køn, 2014, antal og pct.

	Mænd		Kvinder	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Et barn	25.319	77 %	83.795	56 %
To børn	6.320	19 %	50.110	34 %
Tre eller flere børn	1.244	4 %	15.040	10 %
I alt	32.883	100 %	148.945	100 %

Kilde: Danmarks Statistik, FAM44N.

Figur 3 viser, at enlige mandlige forsørgere er ældre end andre forsørgere. Der er generelt en større andel på omkring 50 år, og kurven er forskudt 5-10 år i forhold til andre forsørgere.

Figur 3: Forsørgeres aldersprofil fordelt på familietype og køn, 2014, pct.

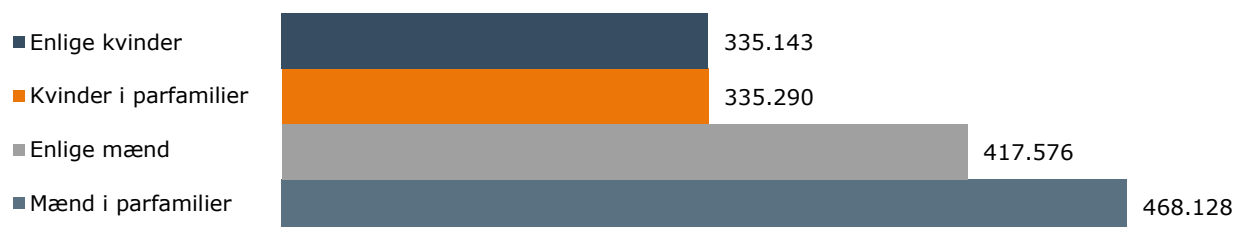

Kilde: Danmarks Statistik, FAM100N.

Enlige forsørgeres indkomst halter efter

I 2000 havde mandlige forsørgere en højere gennemsnitsindkomst end kvindelige, uanset om de var enlige eller i parfamilier. Det samme gjorde sig gældende i 2012 (fig. 4). Enlige mandlige forsørgere har dog en lavere indkomst end mandlige forsørgere i parfamilier. Blandt kvindelige forsørgere er der derimod næsten ingen forskel på indkomstniveauet blandt de enlige og dem i parfamilier.

Figur 4: Gennemsnitlig årlig personlig indkomst blandt forsørgere fordelt på familietype og køn, 2012, kr.

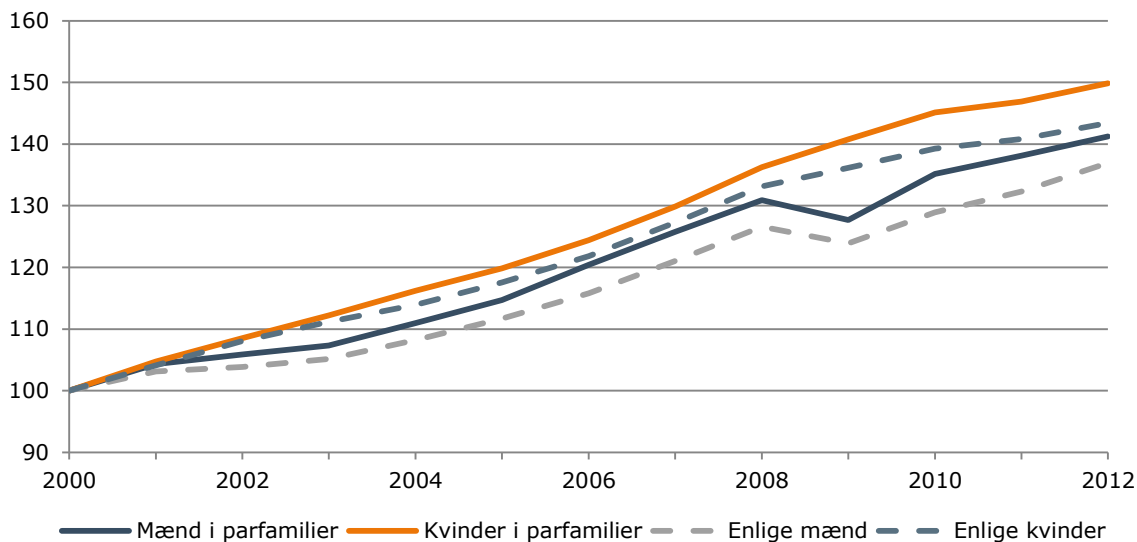

Kilde: Særkørsel fra Danmarks statistik.

Note 1: Personlig indkomst består her af erhvervsindkomst, overførselsindkomst (inkl. børnetilskud og boligstøtte) samt anden personlig indkomst.

Generelt har kvindelige forsørgere haft en bedre udvikling i indkomsten end mandlige fra 2000 til 2012 (fig. 5). Blandt analysens fire forsørgertyper har enlige mænd haft den laveste indkomstudvikling fra 2000 til 2012, mens kvinder i parfamilier har haft den højeste.

Figur 5: Udvikling i gennemsnitlig årlig personlig indkomst blandt forsørgere fordelt på familietype og køn, 2000-2012, pct.

Indeks: 2000=100

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note 1: Personlig indkomst består her af erhvervsindkomst, overførselsindkomst (inkl. børnetilskud og boligstøtte) samt anden personlig indkomst.

Fakta: Analysens begreber

Børn defineres i analysen som personer, der er under 18 år, er ugifte, ikke selv har børn og ikke indgår i et samboende par. Alle personer, der ikke er børn, er voksne.

En forsørger defineres ved, at barnet har bopælsadresse hos den eller de voksne. Hvis et barn har forældrehenvisning til mindst én voksen i husstanden, er barnet hjemmeboende og regnes med til den (de) voksnes familie, ellers er barnet ikke-hjemmeboende og udgør sin egen familie.

En enlig er en voksen person, der ikke indgår i en parfamilie.

Indvandrere og efterkommere føler sig som danskere

Langt de fleste indvandrere og efterkommere ser sig selv som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund. Kun en mindre del føler sig primært som indvandrere. Identitetsfølelsen hænger i høj grad sammen med både vennekreds og evnen til at forstå dansk.

Hovedparten af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse føler sig som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund. Kun en mindre del føler sig som indvandrere eller som tilhørende en bestemt religiøs gruppe.

Det gælder især blandt efterkommerne, hvor 77 pct. primært ser sig som danskere eller som danskere med indvandrerbaggrund, mens det tilsvarende tal blandt indvandrere er 62 pct. Meget få svarer, at de identificerer sig med at tilhøre en bestemt religiøs gruppe.

Identitetsfølelsen er i høj grad påvirket af indvandrernes dansk kundskaber. De personer, som slet ikke har problemer med at forstå dansk, føler sig i højere grad som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund end dem, der har vanskeligheder med sproget. Selv blandt dem, der i høj grad har problemer med at forstå dansk, er der 41 pct., der oplever sig selv som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund.

Også sammensætningen af vennekredsen hænger sammen med identitetsfølelsen. De, der primært har venner med indvandrerbaggrund, ser i mindre grad sig selv som danskere.

Tallene stammer fra Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse.

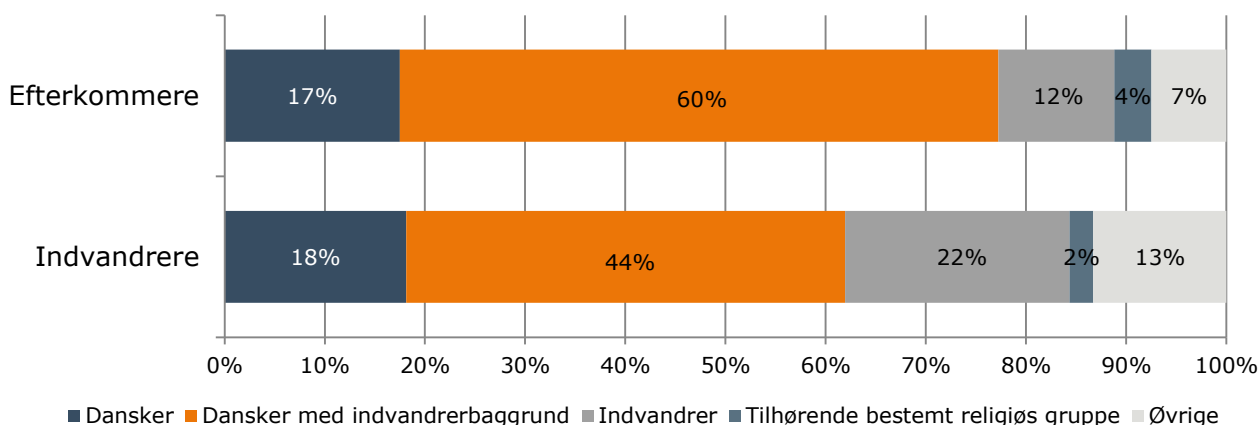
Medborgerskabsundersøgelsen er en årlig spørgeskemaundersøgelse blandt voksne indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, som beskriver holdninger til og oplevelse af medborgerskab, ligebehandling og selvbestemmelse i Danmark (se faktaboks).

De fleste føler sig som danskere med indvandrerbaggrund

Flertallet blandt både indvandrere og efterkommere føler sig som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund (fig. 1). Det gælder dog særligt efterkommerne, hvor 77 pct. har svaret, at de opfatter sig selv som dansker eller dansker med indvandrerbaggrund. Det er 15 procentpoint flere sammenlignet med indvandrerne. Den mest udbredte identitetsfølelse blandt både efterkommere og indvandrere er dansker med indvandrerbaggrund, som hhv. 60 pct. og 44 pct. kan tilslutte sig.

Blandt både indvandrere og efterkommere er det en meget lille del, der primært identificerer sig med en bestemt religiøs gruppe.

Figur 1: "Hvad føler du dig mest som?" fordelt på herkomst.

Note 1: Kategorien "Øvrige" inkluderer "Andet", "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare".

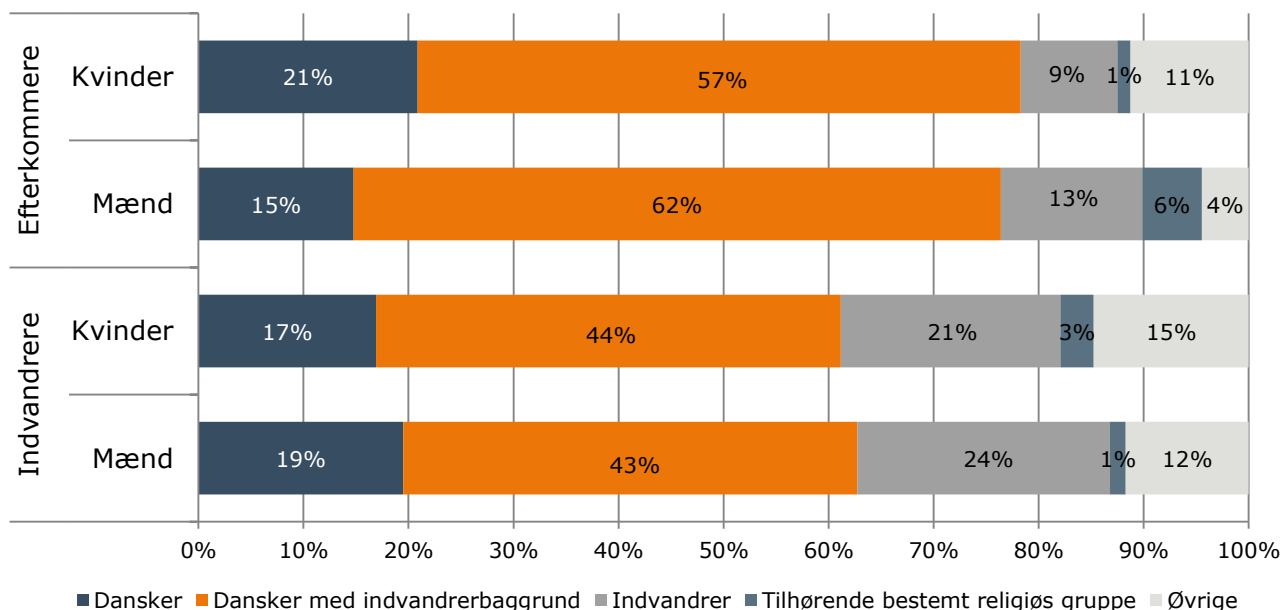
Note 2: Figuren er baseret på besvarelser fra 299 efterkommere og 1.336 indvandrere med ikke-vestlig oprindelse.

Kilde: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse 2013.

Blandt efterkommere føler kvinder sig mere som danskere end mænd gør

Der er ikke væsentlig forskel på, hvordan mænd og kvinder med indvandrerbaggrund definerer sig selv (fig. 2). Derimod er der flere efterkommerkvinde (21 pct.) end efterkommere (15 pct.), der føler sig som danskere. 6 pct. af mændene blandt efterkommerne definerer sig selv som tilhørende en bestemt religiøs gruppe, mens blot 1 pct. af de kvindelige efterkomme-re gør det samme.

Figur 2: "Hvad føler du dig mest som?" fordelt på herkomst og køn.

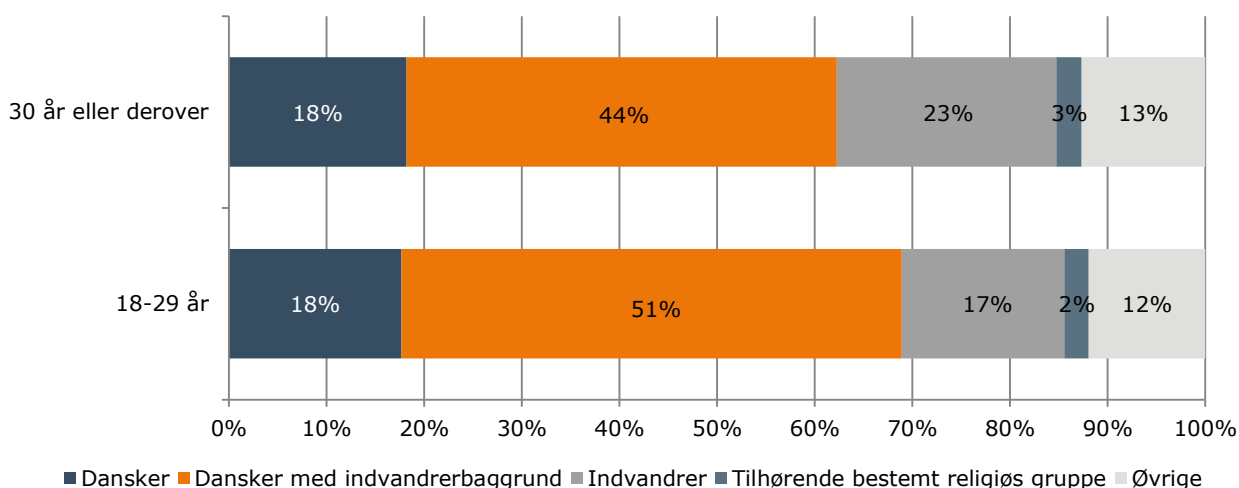
Note 1: Kategorien "Øvrige" inkluderer "Andet", "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare".

Note 2: Figuren er baseret på besvarelser fra 299 efterkommere og 1.336 indvandrere med ikke-vestlig oprindelse.

Kilde: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse 2013.

Også alder spiller en vis rolle for, hvordan indvandrere og efterkommere primært oplever sig selv. Der er lige mange over og under 30 år, der definerer sig selv som danskere. Men færre unge ser sig selv som indvandrere, og flere unge end ældre ser sig selv som danskere med indvandrerbaggrund (fig. 3). Der er også lidt færre blandt de unge, der primært identificerer sig selv med en bestemt religiøs gruppe, nemlig 2 pct.

Figur 3: "Hvad føler du dig mest som?" fordelt på alder.

Note 1: Kategorien "Øvrige" inkluderer "Andet", "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare".

Note 2: Figuren er baseret på besvarelser fra 608 indvandrere og efterkommere i alderen 18 - 29 år og 1.027 indvandrere og efterkommere i alderen 30 år og derover med ikke-vestlig oprindelse.

Kilde: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse 2013.

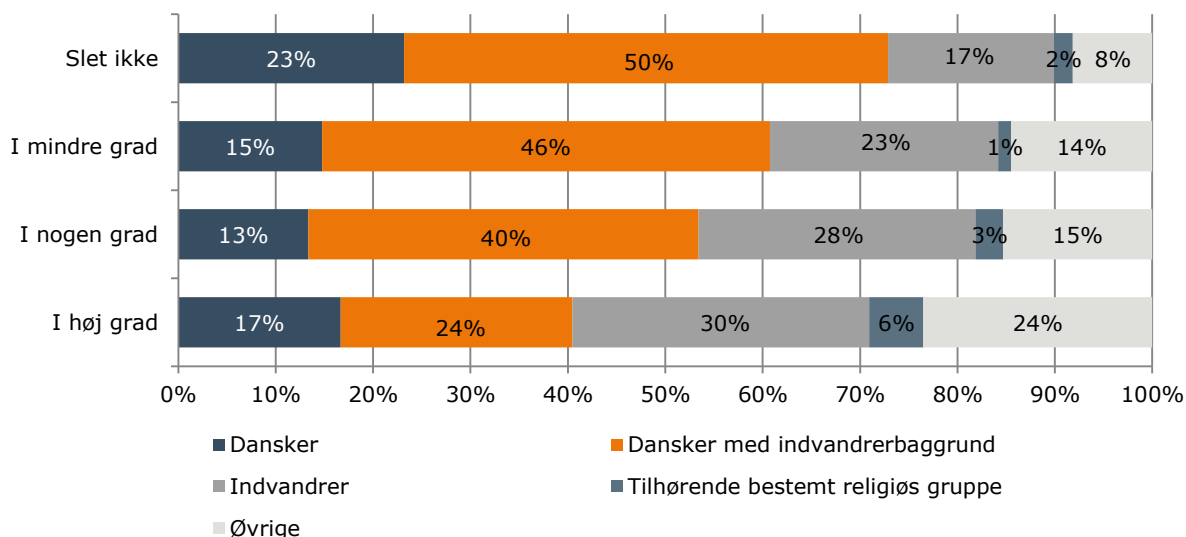
Danskkundskaber spiller en rolle for selvforståelsen

Analysen viser, at der er en klar sammenhæng mellem, hvor godt indvandrere forstår dansk, og hvad de føler sig mest som (fig. 4).

Indvandrere, som slet ikke har problemer med at forstå dansk, føler sig i højere grad som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund. 73 pct. af de adspurgte har svaret, at de hører til en af disse to grupper. Det er 32 procentpoint flere sammenlignet med den gruppe, der i høj grad har problemer med at forstå dansk. Selv blandt dem, der i høj grad har problemer med at forstå dansk, er der dog stadig 41 pct., der oplever sig selv som danskere eller danskere med indvandrerbaggrund.

Blandt dem, der i høj grad har vanskeligt ved at forstå dansk, er der flest, som føler, at de hører til en bestemt religiøs gruppe. Der er dog fortsat tale om en lille gruppe (6 pct.).

Figur 4: "Hvad føler du dig mest som?" fordelt på "problemer med at forstå dansk" (kun indvandrere).

Note 1: Kategorien "Øvrige" inkluderer "Andet", "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare".

Note 2: Besvarelserne "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare" og "Ikke relevant" på spørgsmålet vedr. problemer med at forstå dansk indgår ikke i analysen.

Note 3: Figuren er baseret på besvarelser fra 1.308 indvandrere med ikke-vestlig oprindelse.

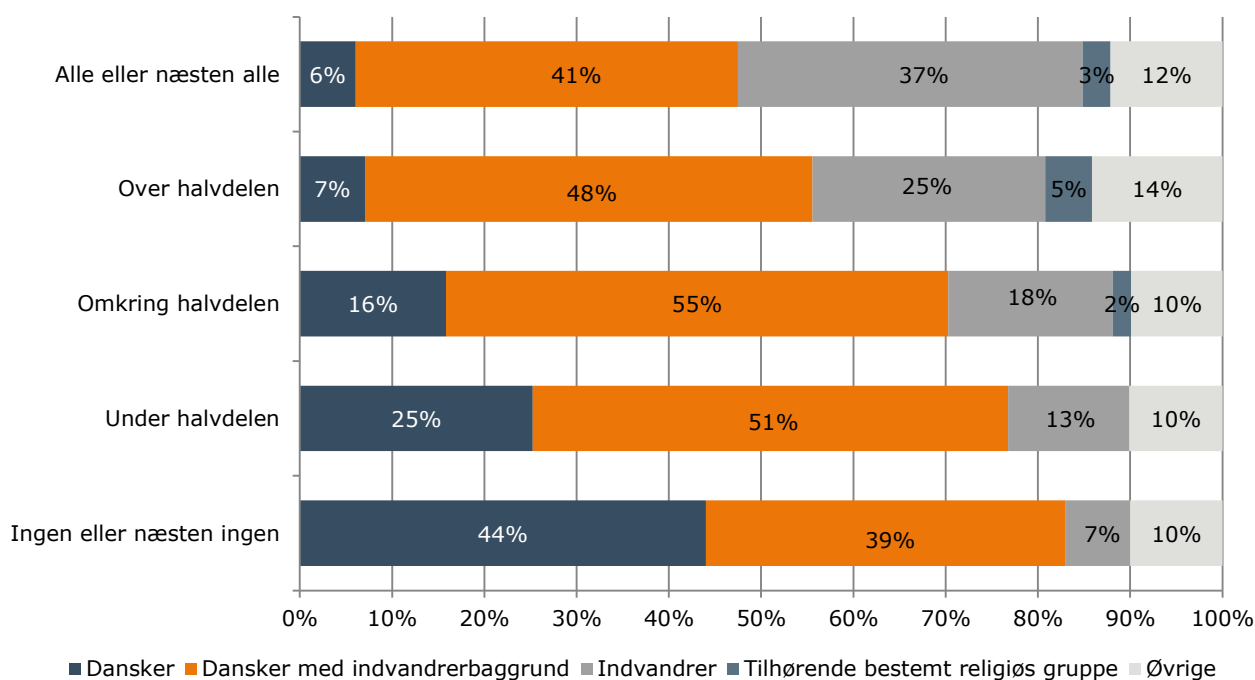
Kilde: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse 2013.

Venner og identitetsfølelsen hænger sammen

Omgangskredsen er endnu en faktor, der har betydning for identitetsfølelsen. De interviewede er blevet spurgt om, hvor mange venner med indvandrerbaggrund de har, og her tegner der sig et klart mønster (fig. 5).

Gruppen, som har ingen eller næsten ingen venner med indvandrerbaggrund, er den gruppe, hvor der er flest (44 pct.), der føler sig som danskere, og færrest (7 pct.), der ser sig selv som indvandrere. Blandt dem, der udelukkende eller næsten udelukkende har venner med indvandrerbaggrund, ser de fleste sig som indvandrere og de færreste som danskere, hhv. 37 pct. og 6 pct.

Figur 5: "Hvad føler du dig mest som?" fordelt på antal venner med indvandrerbaggrund.

Note 1: Kategorien "Øvrige" inkluderer "Andet", "Ved ikke", "Ønsker ikke at svare".

Note 2: Besvarelserne "Ved ikke" og "Ønsker ikke at svare" på spørgsmålet vedr. antallet af venner med indvandrerbaggrund indgår ikke i analysen.

Note 3: Figuren er baseret på besvarelser fra 1.569 indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse.

Kilde: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse 2013.

Fakta: Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse

Ankestyrelsens Medborgerskabsundersøgelse er en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse i alderen 18 år og derover. Indvandrerne skal have boet i Danmark i mindst 3 år.

Igennem Medborgerskabsundersøgelsen indhentes data til opdatering af fire målsætninger i regeringens integrationsbarometer: Medborgerskab, ligebehandling, selvbestemmelse og danskkundskaber.

Undersøgelsen er siden 2012 blevet gennemført af Ankestyrelsen én gang om året. 1.638 indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i alderen 18 år og derover og 636 personer med dansk oprindelse deltog i undersøgelsen i 2013.

Resultater af Medborgerskabsundersøgelsen for 2013 forventes at blive offentliggjort i sommeren 2014.

Fakta: Regeringens integrationsbarometer

Regeringens integrationsbarometer synliggør regeringens mål for integrationsindsatsen og følger udviklingen mod målene år for år. Integrationsbarometeret består af et landsdækkende barometer og 98 lokale barometre for hver kommune.

Integrationsbarometeret fokuserer på indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, idet tidligere analyser viser, at det er denne målgruppe, der står over for de største udfordringer, når det gælder integration.

Rapporter og statistik

Her kan du se et udpluk af offentliggjorte tal og undersøgelser, som Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har sat i værk.

Familie og netværk kan bruges bedre i børnesager

En kortlægning af området viser, at kommunerne er opmærksomme på systematisk at afdække ressourcer og inddrage familie og netværk i børnesager, og at godt halvdelen af kommunerne har egentlige retningslinjer for sagsbehandlingen. Det er dog ikke altid, det lykkes i praksis at inddrage ressourcepersoner fra barnets familie eller netværk. Det kan fx skyldes, at netværket er for spinkelt, eller at der er modstand fra familien. Nogle kommuner vurderer også, at deres egen indsats kan udvikles. *Hvordan familie og netværk bliver inddraget i børnesager*, Ankestyrelsen, december 2013.

[Hvordan familie og netværk bliver inddraget i børnesager](#)

Helhedsindsats skal hjælpe de mest udsatte familier

En rapport viser, at såkaldte nomadefamilier ofte kæmper med komplekse sociale udfordringer. Forældre, der er langt fra arbejdsmarkedet og måske uden uddannelse, står også tit med problemer som manglende netværk, dårlig økonomi, misbrug og fysisk og psykisk sygdom. Vold, overgreb, svigtende børneomsorg og kriminalitet ses også. Rapporten foreslår bl.a. helhedsorienterede indsatser, hvor der så tidligt som muligt bliver sat ind på flere fronter. *Sociale flygtninge i eget land – Et indblik i livet hos lukkede nomadefamilier i Danmark*. Huset Zornig for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, april 2014.

[Sociale flygtninge i eget land](#)

Ældre får bedre livskvalitet med hjemmehjælp

En ny undersøgelse viser, at hjemmehjælpen løfter livskvaliteten, så ældre får et mere lige – og rimeligt højt – niveau uafhængigt af deres forudsætninger. Det er især ældre, der får personlig pleje, som oplever en bedre livskvalitet på grund af hjemmehjælpen. Ældre, der modtager praktisk hjælp oplever også en forbedring, men den er markant mindre. Denne gruppe ældre har dog typisk en højere livskvalitet i udgangspunktet. Hjemmehjælpen udligner dermed forskellen på de grupper. Undersøgelsen benytter sig af måleinstrumentet ASCOT (Adult Social Care Outcomes Toolkit). *Omsorgsbetinget livskvalitet og hjemmehjælp - En ASCOT undersøgelse blandt hjemmehjælpsmodtagere*. Aalborg Universitet for Hjemmehjælpskommissionen, 2013.

[Omsorgsbetinget livskvalitet og hjemmehjælp](#)

Individet er i centrum ved afgørelser om socialpædagogisk bistand

En ny undersøgelse viser, hvordan kommunerne anvender og henviser til fastsatte serviceniveauer og inddrager økonomiske hensyn, når de træffer afgørelser om hjælp efter serviceloven § 85, om socialpædagogisk bistand, og serviceloven § 107, om midlertidigt ophold i botilbud. Analysen viser, at kommunernes afgørelser samlet set er i overensstemmelse med regler og praksis i 81 pct. af sagerne, hvor borgere modtager socialpædagogisk bistand eller midlertidige ophold i botilbud. I 93 pct. af sagerne har kommunerne foretaget en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp. Der er typisk fokus på borgerens funktionsevne eller sociale problemer. *Kommunernes anvendelse af serviceniveauer*, Ankestyrelsen, februar 2014.

[Kommunernes anvendelse af serviceniveauer](#)

Status for ligestillingen i Danmark

I anledning af 20-året for vedtagelsen af Beijinghandlingsplanen på FN's 4. Verdenskvindekonference beskrives udviklingen og status for ligestilling i Danmark. Handlingsplanen dækker over 12 områder, som alle gennemgås i rapporten: Kvinders fattigdom, uddannelse og træning, sundhed, afskaffelse af vold mod kvinder, væbnede konflikters virkninger for kvinder, kvinders deltagelse i økonomi og produktion, lige fordeling af magt og ansvar, mekanismer til fremme af kvinders stilling, respekt for menneskerettigheder for kvinder, mediernes fremstilling af kvinder, kvinders bidrag til bæredygtig udvikling og miljøbevarelse samt beskyttelse af piger. *Danmarks opfyldelse af Beijinghandlingsplanen*, Ministeret for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, maj 2014.

[Danmarks opfyldelse af Beijinghandlingsplanen](#)

Retten til frit valg af hjælpemidler bruges næsten ikke

I 2010 fik borgere med nedsat funktionsevne adgang til frit valg på alle typer af hjælpemidler. Samtidig blev retten til frit valg af håndværkere og materialer ved boligindretning indført. Tidligere gjaldt denne ret kun særligt personlige hjælpemidler (fx proteser og ortopædisk fodtøj). En kortlægning har vist, at de nye bestemmelser i praksis kun bruges i meget begrænset omfang. Det vurderes i kortlægningen, at det frie valg benyttes i ca. én pct. af alle sager om genbrugshjælpemidler (fx plejesenge, badestole, rollatorer) og i syv pct. af alle sager om boligindretning. *Kortlægning og effektmåling af servicelovens bestemmelser om frit valg af hjælpemidler og boligindretning*. Rambøll for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, maj 2014.

[Kortlægning og effektmåling af servicelovens bestemmelser om frit valg af hjælpemidler og boligindretning](#)

Social kontrol begrænser nogle unge med etnisk minoritetsbaggrund

En ny rapport peger på, at især piger og unge kvinder i nogle etniske minoritetsmiljøer oplever undertrykkelse og frihedsbegrænsning. Undersøgelsen tager overordnet set afsæt i spørgsmålet om, hvordan ligestilling og kønsroller opleves i minoritetsetniske miljøer, og hvordan dette præger de udfoldelsesmuligheder, livsplaner og strategier, der udvikles hos de unge kvinder og mænd i disse miljøer. Undersøgelsen har særligt fokus på, hvordan kønsroller, kønsopfattelser og forskellige former for social kontrol kan komme til at virke styrende for de unges liv og integrationsmuligheder. Der er tale om en kvalitativ undersøgelse med et begrænset antal informanter. Undersøgelsen siger derfor ikke noget om, hvor udbredt social kontrol er, men kan bidrage til at belyse spørgsmål om hvorfor og hvordan. *Kønsroller og social kontrol blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund*. ALS Research for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, februar 2014.

[Kønsroller og social kontrol blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund](#)

Døvfødte børn og deres livsbetingelser

Behandlingen Cochlear Implantat (CI), der giver døvfødte børn mulighed for at kommunikere ved at lytte og tale, betyder et stort fremskridt for mennesker, der er født døve. Fx får børn, der modtager behandlingen, lært at læse meget bedre end døvfødte børn ellers gør. CI løser dog ikke alle problemer for døvfødte børn. Deres hørelse begynder at fungere senere end andre børns, og den har slet ikke samme kvalitet som naturlig hørelse. Det er vanskeligt at følge med, når flere mennesker deltager i samtaler og i uformelle sammenhænge, fx sammen med kammerater. *Døvfødte børn og deres livsbetingelser*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, maj 2014.

[Døvfødte børn og deres livsbetingelser](#)

Færre på herberger og forsorgshjem

I løbet af de seneste par år er der kommet lidt færre brugere af landets bosteder som herberger og forsorgshjem. I 2009 var der 6.250, der benyttede botilbuddene, mens tallet i 2013 var 6.122. Brugere overnatter dog flere dage på bostederne, viser den nyeste årsstatistik fra Ankestyrelsen. I 2009 overnattede hver enkelt bruger i gennemsnit 98 dage på et herberg eller et forsorgshjem. I 2013 sov hver enkelt bruger 111 dage på et botilbud. Statistikken viser også, at der er tre gange så mange mandlige brugere af bostederne end kvinder, at knap halvdelen af brugerne er mellem 30 og 49 år, og at næsten hver femte har været anbragt uden for hjemmet som barn eller ung. *Brugere af botilbud efter servicelovens § 110*. Ankestyrelsen, juni 2014.

[Brugere af botilbud efter servicelovens § 110](#)

Nøgletal

Nøgletal viser et overblik over status og udviklingen på syv centrale fagområder i Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

	2011	2012	2013
Ældre			
Befolkningsandelen af personer over 67 år	14,2 %	14,7 %	15,2 %
Andelen af personer over 80 år, der modtager hjemmehjælp	39 %	37 %	35 %
Udsatte børn og unge			
Antal anbragte (0-17-årige)	12.379	12.025	-
Andel anbragte uden samtykke (0-17-årige)	13 %	15 %	-
Udsatte voksne			
Antal brugere af forsorgshjem mv.	6.206	6.187	6.122
Andelen af stofmisbrugere i social behandling, der afsluttes med enten ophørt eller reduceret forbrug	31 %	-	-
Handicap			
Antal beboere i længerevarende eller midlertidige botilbud samt plejeboliger målrettet handicappede	13.663	14.658	-
Antal borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse i beskyttet beskæftigelse	6.753	6.941	-
Integration			

Befolkningsandelen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse	6,7 %	6,8 %	7,0 %
Andel 25-64-årige indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i beskæftigelse	49,8 %	50,4 %	49,9 %
Ydelser			
Antal tilkendelser af førtidspension	15.969	14.620	5.714
Gennemsnitsalder ved tilkendelse af førtidspension (år)	45,8	45,8	46,7
Familier			
Antal adoptioner	353	233	198
Dagtilbud			
Dækningsgrad blandt 3-5-årige, dvs. andel børn i dagtilbud	97,4 %	97,6 %	96,9 %

Opdateret 26. juni 2014.

Kilde: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds beregninger og Danmarks Statistik.

Kontakt

Analysechef Henrik Torp Andersen, Data og Analyse:
het@ast.dk, tlf. 61 89 74 86

Fagredaktør Jakob Janum Gadmar, Data og Analyse:
jgg@ast.dk, tlf. 61 89 74 89